

Blessing Before and After: Food as an Encounter with God

R. Aviva Richman - richman@hadar.org

Manger Winter Learning Seminar 2023-4

I. Imbibing/Internalizing God's Will

Psalms 40:9 I delight to do Your will, my God; Your teaching is in my innards.	תהלים מ:ט לעשות-רצונך אֱלֹקִי חִפְצִתִּי; וְתוֹרָתְךָ, בְּתוֹךְ מִעִי.
---	---

A. Internalizing Divine Ethics

Pesiqta de-Rav Kahana 10:6 "Don't abandon the teaching of your mother (im-kha)" (Proverbs 1:8) - your cluster of produce (um-kha). This connects to what David said: <i>I delight to do Your will, my God; Your teaching is in my innards.</i> Rav Aha the son of Ulla said: Is there such a thing as Torah of the innards? Doesn't it say " <i>I will write it on your heart</i> " (Jeremiah 31:32) Rather, David said: "A curse be upon me if something goes into my innards that I have not tithed." This connects to what is written: {David appointed officials} <i>over the stockpiles of the field, mountains and villages...over the vineyards...over the olive trees...</i>	פסיקתא דרב כהנא "עשר תעשר" י:ו ואל תטוש תורת אמך (משלי א:ח), אומתך. הוא שדוד או', לעשות רצונך אלהי חפצתי ותורתך בתוך מעי (תהלים מ:ט). א"ר אחא בר עולא יש תורה בתוך מעיים, לא כך כת' על לבם אכתבנה (ירמיה לא:לב), אלא אמ' דוד יבא עלי אם ירד דבר בתוך מעיי עד שלא עשיתי אותו, הד"ה דכת' ועל אוצרות המלך עזמות בן עדיאל ועל האוצרות בשדה ובהרים ובכפרים וג' (דה"א כז:כה). לפיכך משה מזהיר את ישראל עשר תעשר (דברים יד:כב).
---	---

That is why Moshe adjures Israel: *Tithe all your produce...*
(Deut 14:22)

B. Internalizing Divine Ritual

Midrash Tanhuma Parashat Shemini 8

This is the animal that you shall eat (Leviticus 11:2)
This is related to the verse (Psalms 40:9), "*To do Your will, my God, have I desired; and your Torah is in my innards.*"
Happy are you Israel, as God gave a commandment for each and every one [of their] limbs, as there are two hundred and forty-eight limbs in a man. And therefore we say every day, "Blessed are You, Lord, our God, King of the World, who has created man with wisdom, and created in him many holes and many channels." The numerical equivalent of many channels (*chalulim, chalulim*) is two hundred and forty-eight - that is like the tally of limbs in a man. In the head, *Do not round the corner of your heads*" (Leviticus 19:27). On the flesh, *"A gash for a soul you shall not place into your flesh"* (Leviticus 19:28). And also the commandment of circumcision, as it is stated (Genesis 17:11), "*And you shall circumcise the flesh of your foreskin.*" And further that God sealed God's name, which is *Sha-dai*, into the Children of Israel - the *shin* in the noses, the *dalet* in the hand and the *yod* in the circumcision. The *shin* in the noses, so that they not accept nor derive benefit from that which is stolen; the *dalet* in the hand, so that a person's give and take (buying and selling) be with propriety and not with theft; and the *yod* in the circumcision, so that one not sin, etc.

תנחומא פרשת שמיני ח'

זאת החיה אשר תאכלו. זה שאמר הכתוב:
לעשות רצונך אלהי חפצתי, ותורתך בתוך
מע' (תהלים מ, ט).
אשריכם ישראל, שבכל אבר ואבר שבכם,
נתן מצוה, שמאתים וארבעים ושמונה
איברים באדם. ולכך אנו אומרים בכל יום,
ברוך אתה ה' אלהינו מלך העולם, אשר יצר
את האדם בחכמה, וברא בו נקבים נקבים,
חלולים חלולים. חלולים חלולים בגימטריא
מאתים וארבעים ושמונה. הוי, כמנין איברים
שבאדם. בראש, לא תקיפו פאת ראשכם
(ויקרא יט, כז). בבשר, ושרט לנפש לא תתנו
בבשרכם (ויקרא יט, כח). ועוד מצות מילה,
שנאמר: ונמלתם את בשר ערלתכם
(בראשית יז, יא). ועוד שחתם שמו שהוא
שדי בבני ישראל. השי"ן באפין, והדל"ת ביד,
והיו"ד במילה. השי"ן באפים, שלא יקבלו
ולא יהנו מגזל. והדל"ת ביד, שיהא משא
ומתן של אדם בכשרות ולא בגזל. היו"ד
במילה, שלא יחטא אדם וכו'.

II. Comparing Physical and Spiritual Nourishment

Midrash Mekhilta Pisha 16

How do we know we say a blessing on food? As it says: *You shall eat and be satisfied and bless* (Deut. 8:10).
I only know that I say blessing afterwards. How do I know to say blessing beforehand?
R. Yishmael said: It is only logical! If after one is satisfied it requires a blessing, how much more so when one craves! ...
I only know that eating food requires a blessing beforehand and afterwards. What about Torah?

מכילתא ר' ישמעאל פסחא טז

ומנין שהן מברכין על המזון?
שנאמר ואכלת ושבעת וברכת (דברים ח י)
אין לי אלא מזון שהוא טעון ברכה לאחריו.
לפניו מנין?
היה ר' ישמעאל אומר קל וחומר הוא, מה
כשאכל ושבע הרי הוא טעון ברכה כשהוא
תאב לא כל שכן...
אין לי אלא אכילת מזון שטעון ברכה לפניו

R. Yishmael said: It is only logical! If eating, which is for ephemeral sustenance, requires a blessing beforehand and afterwards, isn't it only logical that Torah, which has within it "the world to come", would require a blessing beforehand and afterwards?	ולאחריו. תורה מנין? ר' ישמעאל אומר קל וחומר: ומה אם מזון שהוא חיי שעה טעון ברכה לפניו ולאחריו תורה שיש בה עולם הבא דין הוא שתטעון ברכה לפניו ולאחריה!
Babylonian Talmud Brachot 21a R. Yehuda said: From where do we know that we say a blessing <i>after food</i>? As it says, You shall eat, be satisfied and bless (Deut 8:10). From where do we know that we say a blessing <i>before Torah</i>? As it says, "When I call out God's name give exaltation to our God!" (Deut 32:3) R. Yohanan said: We can derive through logical deduction that you should say a blessing <i>after Torah</i> from the case of saying a blessing for food, and we can derive through logical deduction that you should say a blessing <i>before food</i> from saying a blessing before Torah... Derivation for the blessing <i>after Torah</i> based on food: If food does <i>not</i> require a blessing beforehand nonetheless requires a blessing after, then Torah, which requires a blessing beforehand, wouldn't it be logical that it requires a blessing after? Derivation of the blessing <i>before food</i> based on Torah: If Torah does <i>not</i> require a blessing after nonetheless requires a blessing before, then food, which requires a blessing afterwards, wouldn't it be logical that it requires a blessing before? The cases are not comparable! Food is distinct because one takes pleasure in it. Torah is distinct because it is eternal life.	ברכות כא. אמר רב יהודה: מנין לברכת המזון לאחריה מן התורה - שנאמר: ואכלת ושבעת וברכת (דברים ח:י). מנין לברכת התורה לפניו מן התורה - שנאמר: כי שם ה' אקרא הבו גדל לאלקינו (דברים לב:ג). אמר רבי יוחנן: למדנו ברכת התורה לאחריה מן ברכת המזון מקל וחומר, וברכת המזון לפניו מן ברכת התורה מקל וחומר; [ברכת התורה לאחריה מן ברכת המזון מקל וחומר: ומה מזון שאין טעון לפניו - טעון לאחריו, תורה שטעונה לפניו - אינו דין שטעונה לאחריה; וברכת המזון לפניו מן ברכת התורה מקל וחומר: ומה תורה שאין טעונה לאחריה - טעונה לפניו, מזון שהוא טעון לאחריו - אינו דין שיהא טעון לפניו.] איכא למפרך: מה למזון - שכן נהנה, ומה לתורה - שכן חיי עולם!

III. Possibility and Danger of Shared Food

Mishnah Avot Chapter 3: 2,3

2) Rabbi Chanania ben Tradyon says:
 When two sit together and there are no words of Torah between them, this is a session of scorners...
 But when two sit together and there are words of Torah between them the Divine Presence rests with them...

3) R. Shimon says:
 Three people who eat at one table and do not say words of Torah upon it, it is as though they ate from sacrifices for the dead,
 as it says: *“For all tables are filled with vomit and filth, without the Ominpresent”* (Isaiah 28:8).

But three who eat at one table and say words of Torah upon it, it is as if they ate from the Holy Blessed One's table,

as it says: *[God] spoke to me: This is the table that is before God.”* (Ezekiel 41:22)

משנה אבות ג:ב-ג

רבי חנינא בן תרדיון אומר: שנים שיושבין ואין ביניהן דברי תורה הרי זה מושב לצים שנאמר (תהלים א:א) ובמושב לצים לא ישב. אבל שנים שיושבין ויש ביניהם דברי תורה שכינה ביניהם שנאמר (מלאכי ג:טז) אז נדברו יראי ה' איש אל רעהו ויקשב ה' וישמע ויכתב ספר זכרון לפניו ליראי ה' ולחושבי שמו...

רבי שמעון אומר:
 שלשה שאכלו על שלחן אחד ולא אמרו עליו דברי תורה כאילו אכלו מזבחי מתים שנאמר (ישעיה כח:ח) כי כל שלחנות מלאו קיא צואה בלי מקום

אבל שלשה שאכלו על שלחן אחד ואמרו עליו דברי תורה כאילו אכלו משלחנו של מקום ברוך הוא שנאמר (יחזקאל מא:כב) וידבר אלי זה השלחן אשר לפני ה'.

